

בעזה ש"ת

קונטרס

צפרא דשבתא

דיבורים חוצנים להבות אש
שנשמעו מפה"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בעת קידושא רבא בצפרא דשבתא

פרשת משפטים תשפ"ב

גליון 6

דברות קודש מתוך שיעור חומש רש"י - ליל שישי

איתא בחברותא (גליון 223) יש שתי תכונות שניתן לראות אצל בעלי חיים כדבר טבעי ואצל בני האדם צריכים להתאמץ בענינה מאמץ רב, והוא ההסתפקות והפעלתנות. אנשים לוקחים לאכול הרבה יותר ממה שצריכים, ולפעמים יריבו עם אנשים אחרים על אוכל כאילו שהם הולכים לאכול הרבה מאוד ואכן בסוף לא אוכלים הכל אבל בהתחלה יריבו על הכל. רוב בעלי חיים כאשר הם טורפים את מזונם אינם טורפים רק כפי הצורך, הבולט ביותר הוא האריה.

לעומת זאת בני האדם בצד הבהמי שלהם אינם נרגעים כלל, קופצים על הגלדה כאילו שלא אכלו כלום היום. האכזריות שבטרף אינו יודע גבול, השאפתנות אינו יודע מעצור, אנשים מוצאים כל כך הרבה כסף הרבה יותר ממה שיכולים לאכול כלל. יש לו מנה רוצה מאתיים. מתנהג כחיה טורפת בכעסים שלו ובסערות הרגשות שלו. וכל זמן שלא יפעיל את מוחו ושכלו להכיר בשפלותו ובבהמיות שלו אין כל סיכוי שיחול שינוי לו קטן בהתנהגות זו אדרבה המצב ילך ויחמיר. להכיר את השפל זה דבר בריא. אדם צריך לדעת כל פעם שמתיישב לאכול או שהוא שולט על האוכל או שהאוכל שולט עליו.

הדוגמא השנייה הפעלתנות. בעלי החיים פעילים, יש מטרה כל מה שהם עושים לא שייך אצלם חוסר פעולה או פעולה בלתי מתוכננת. לא תמצא בעל חי קורא עיתון לדעת מה קורה בצד השני של העולם הוא עסוק וכל הזמן פעיל, אין אצלם כזה דבר לקלוזין ולא לעשות שום דבר. בטבעיות של בעלי החיים נמצאים אותם מכוונים שמטיל עליהם להיות מעשיים. משא"כ האדם למרות מוחו ושכלו שהקב"ה חנן אותו בחיים, ויש לו יכולת לתכנן הרבה דברים ולעשות הרבה דברים ולהיות מאוד עסוק מעל ומעבר, בכ"ז יכול לעבור שעות רבות מבלי שיעשה כלום. אפילו אם רואים אותו שעסוק כביכול בפעולה. בכל זאת יתכן שאין כל כיוון להיכן האדם שואף להגיע. הורגים את הזמן ללא כל ערך וכיוון.

לפעמים אתה שואל אדם במה אתה כ"כ עסוק, והוא עונה לך כדי שכולם יחשבו שאני עסוק אבל באמת אני לא עושה שום דבר. יש אנשים כשהם לא עסוקים לא עונים לטלפונים ודווקא כשעסוקים אז עונים לטלפון, ואומרים לך כן אני מביין אבל כרגע אני עסוק בבקשה תתקשר אלי מחר ונראה מה אפשר לעשות. האם זוהי התוצאה המכובדת של בן האדם המחונן במוח ושכל? הלא המוח והשכל ניתנה לנו כדי להכיר במציאות האמיתית שנמשל כבהמות נדמו ורק אז אולי נהיה כמו בעלי החיים המדגימים לנו ממעשיהם איך לפעול. ונלמד מהם לפחות איך להסתפק בכל דבר ולהיות פעילים עם תכלית. לא מבקשים ממך יותר אבל לפחות זה.

הבהמה יש לו סדר שהוא לא לוקח יותר ממה שצריך, אריה טורף ואוכל אבל רק מה שצריך, וברגע שגומר משאיר לכולם שיריים וכולם בינתיים מחכים יפה בצד עד שיגמור ואזי ווי מי שיפריע לו באמצע לאכול. פעם הייתי מוסר חבורה באיזה מקום והפסקתי רק בגלל דבר אחד, כי השולחן היה מלא אוכל ולא הפסיקו לאכול כל הזמן וכשגמרתי לדבר כבר לא היה מה לאכול. עבודת האדם הוא ללמוד מבהמה איך להיות שובע. וזה על ידי שאדם חי שהוא יותר גרוע מבהמה.

ודבר שני לדעת להיות עסוק כל הזמן, מה בהמה שאין לו שכל יודע להעסיק את עצמו ק"ו אדם שיש לו מוח ושכל תתחיל להפעיל אותם ותראה להיות עסוק אבל לא עם שטויות אלא בדברים רציניים, כל אחד צריך לרשום כל יום שש דברים מה שהולך לעשות מחר, ואל תרשום שאתה הולך להתפלל ולאכול וכן הלאה, אלא תרשום לעצמך דברים רציניים מה שאתה הולך לעשות, ולפחות תעשה חלק מהם וזה כבר טוב.

וממשיך להסביר בא וראה איך אני האמונה אברהם אבינו ע"ה הגיע להשגה של אמונה בשכל ואמונה פשוטה. חז"ל מספרים כשיצא אברהם מהמערה ראה את השמש חשב שהוא האלוקים ועבד אותו, כלילה שקע השמש ועלה האור של הירח החליף אברהם את עבודתו מהשמש אל הירח, ורק כאשר חזר השמש הבין

אברהם שיש מנהיג לבירה, ושום דבר לא קורה לבר, ומאז קראוהו אדון והתחזק באמונה במסירות נפש, מה הביא את אברהם להכרה שיש אלוקים אם לא הניסיון להתחבר אליו מתוך מציאותו הגשמי. ודווקא משם הגיע להקב"ה.

דהיינו עד אז אף אחד לא שאל שאלות, אבל אברהם התבונן וחשב שהשמש הוא האלוקים, אבל פתאום ראה שזה הולך ונעלם ואז הבין שאולי הירח הוא האלוקים, אבל בסוף ראה שגם זה הלל בסוף, א"כ מי כן ואז הגיע להקב"ה. יש אנשים כשאני נוסע הם חיים בכלום כי הרבי לא נמצא ונסע, אבל מי שנותן כוח לשמש ייתן לירח וגם לי ולך, ומאז הגיע לחיות אחד עם הקב"ה.

עוד ניתן להכיר איך שאברהם אבינו עלה והתעלה עד שהגיע למסירות נפש עצומה ולנכונות להקריב את בנו יחידו אשר אהב. אברהם אבינו התחיל את העבודה בגיל שלוש שמאז הכיר את בוראו ועבודתו נמשך עד גיל מאה שלושים ושבע, האם יש מישהו שמוכן לכוזע עבודה ארוכה ואחרי כ"כ הרבה שנים עדיין להיות בכיתה א', הלא כולם כבר גדלו וכל אחד כבר עסוק בשלו ורק הוא נשאר אחורה כמה עשרות שנה, וכל פעם היה לו ניסיון חדש להכיר את הקב"ה.

ההתקדמות נמשכה שנים רבות מכן שלוש כשהכיר אברהם את מציאות הבורא ודבק באמונה הפשוטה, ובמעשה העקידה היה בן 137 שנה, הרי שלא כל כך פשוט ולא כל כך מהר ניתן להשתחרר מהכרת השפלות העצמי שהאדם נמשל כבהמות נדמו. ורק דרך השפלות ניתן להגיע בהשגת המטרה בדבקות בורא. אדם לא כ"כ מהר משחרר את החבל ולומר אני באמת לא יכול כלום.

מאברהם אבינו אנו למידין להלכה למעשה שרק מחמת הנכונות של אברהם אבינו להיות דומה לעפר ואפר הוא זה שהביא אותו להיות אבי האמונה. כמו כן נלמד מאברהם אבינוו שההשגות לא מקבלים מיד אלא שיש להיות מוכן למאבק ממושך שנים על גבי שנים עד שנגיע למנוחה ולנחלה בעבודת השי"ת, וגם אז ככוח הפעלת השכל להבין שנמשל כבהמות נדמו, ושלא יעלה על דעת האדם

שאכן במרוצת השנים עולה ומתעלה ממדרגת בהמה להיות דומה למלאכים במדרגת אדם. יש כאלו שאומרים ב"ה עלית הרבה מאוד בעבודת השם, ואני כבר בן עלייה ויודע ספר, אבל העיקר לדעת שבלי הקב"ה אי אפשר לעשות שום דבר.

אלא שעליו להעמיק חשוב על מנת לראות שהאדם אינו משתנה כלל. ורק הקב"ה מסובב כל הסיבות הוא זה שמשנה את מצבי האדם ככל הרף עין. ועיקר הפעלת שכלו של האדם הוא להכיר בכירור שנמשל לבהמות נדמו. וזה לא האדם בעצמו כלל. ר' אשר היה אומר ומותר האדם מן הבהמה אין, ומה אדם יותר מבהמה, דבר ראשון לנו יש דעת ולבהמה אין דעת כלל. אבל נתנו לנו את הדעת לחיות אין, שזה להכיר את השפל שלנו. וזהו ומותר האדם מן הבהמה אין, אדם הוא יותר מבהמה כי יש לו דעת שזה לומר לנו אין. אצל בהמה זה שהוא עשה את זה, המחשבה הזאת מתבטלת מיד בלי לעשות כלום ואדם צריך מיד לבטל את המחשבה שלו מיד להקב"ה. ובשביל זה נתנו לך את הדעת לומר אין.

הקב"ה מנסה את אברהם כמעשה העקידה ואומר לו קח את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה וכו'. אברהם אבינו הבין מתוך דברי ד' הנ"ל שעליו להעלות את יצחק בנו על המזבח ולהקריבו קרבן לד'. כאשר לקח אברהם את בנו יצא יד מן השמים אחז בידו של אברהם ואמר לו אל תשלח ידך אל הנער לשחטו. וכאשר ביקש אברהם להוציא מיצחק מעט דם זכר להקרבה, אמר לו המלאך אל תעש לו מאומה.

שאל אברהם את הקב"ה איך יתכן שפעם אומרים לשחוט ופעם אומרים לי לא לשחוט, ענה לו הקב"ה כלום לשחטו אמרתי לך להעלותו אמרתי לך תעלהו ותורידהו. אז אמר אברהם אבינו לעצמו הרי אני עובד כבר מאה שלושים ושבע שנה שלא הורגים עבודה זרה ולא נותנים מכות יותר ולא שוחטים ילדים, ואיך יתכן כזה דבר שאחרי כ"כ הרבה שנים של עבודה בהזדמנות הראשונה שלי מיד אני תופס סכין ורוצה לשחוט את בני יצחק, הרי אני כבר התפטרתי מזה מזמן,

אלא מזה הסיק אפילו אחרי כ"כ הרבה שנים של עבודה צריכים להתחיל מחדש אפילו בגיל כה מבוגר.

מזה הסיק אברהם את המסקנה שהוא מהתכונות שלו לא יצא ואם מילדות היה קשור לעבודה זרה ולשפיכות דם. גם כעת מצד הראיה השטחית ממשיך להימשך אחר טבעיותו ורק הקב"ה ברוב רחמיו מעלה אותו מדרגה לדרגה. מזה למידין שבני אדם לא משתנין במהותן כך שבכל יום בכל עת ובכל שעה עליו להתמודד בינו לבין עצמו על פי הסיבות המסובכת אותו בכל שעה. וכן להתמודד נגד ההשפעה הסביבתית מתוך התבוננות שכלית בהכרה שנמשל כבהמות נדמו וכל ההתקדמות אינה אלא מציאות ד' יתברך.

מסופר שהגיע יהודי לר' אשר בערב שבת. והוא ביקש מהרבנית שיבא לאותו יהודי משהו לאכול. אבל הרבנית אמרה כל השבוע הבית הפוך ורק שעתיים בשבוע שזה מסודר בבקשה שהוא יחכה עוד שעתיים ואז אני ייתן לו לאכול. ואז פתאום עלה לו הכעס איזה רשעות את לא רוצה לתת ליהודי לאכול בקיצור צעקות וכעס עד לב השמים.

ומאז כמה חודשים ר' אשר כל אחד שנכנס הוא סיפור לו את מה שקרה וביזה את עצמו, ואמר שהיא באמת צודקת כל השבוע הבית הפוך אוכלים כאן מסתובבים כאן ורק שעתיים בשבוע העסק מסודר ומה היא כבר ביקשה האם לא מגיע לה, ולמה אני הייתי צריך להיכנס לכעס, ובכלל הרי אני מדבר מכעס כל הזמן ואיך זה שכעסתי בכלל. ואז אמר אין מה לעשות עבודה של שבעים שנה הלך לפח ומתחילים עוד פעם.

נתרם ע"י

המשב"ק הרה"ח ר' אריה וייץ הי"ו

לברכה והצלחה בכל העניינים

יוד"ל ע"י מבין "גתיובות החסידות" - החסידו ספינקא

נכתב ונערך ע"י

חדב"ג הרה"צ ר' יצחק טווערסקי שליט"א

יוד"ד המכון

לתרומות והנצחות ניתן לפנות במס'

052.767.3016